

„Gazet'a“ ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/2 galbini mon, sunat6ria.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pertru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

Nr. 30.

Brasiovu 3 Maiu | 21 Aprile

1877.

In faci'a situatiunei catra publiculu nostru binevoitoriu.

Sortile se aruncara din nou asupra imperiului ottomanu, totu-odata inse asupra Romaniei si chiaru a intregii n6stre natiuni. Ací se nu'si faca nimeni din noi illusiuni. Este prea adeveratu, ca si sortile altoru pop6ra de prin pregiuru sunt aruncate; noi inse dicemu: D6re-me de t6ta lumea, 6ra de mine mi se rupe anim'a. Pentru alte pop6ra au cine veghia cu miile, noi avemu se speramu dupa Ddiu numai in noi. Din campania russo-turc6sca dela 1828/9 elementulu romanescu a scapatu binisoru; dupa bellulu orientale dela 1853—5 romanii, incongiurati de pericule inmiite, esira multu mai bine decatu sperasera ei insii. Astadi t6te tractatele si conventiunile sunt puse de nou pe simceu'a sabiei, rupte in bucati, in catu afara de romani, nimeni nu mai tiene la ele. Noi in acestu respectu se nu ne mai facemu illusiuni. Cea din urma carte a Sibillei este pe ací se se arunce in focu.

In ac6sta situatiune de periculu suprema ni se pare ca este imposibile, cá ori-ce romanu, care scie ceva carte, se remana indifferente in faci'a mariloru evenimente si se nu voi6sca a se informa catu se p6te de exactu asupra decursului loru. In fav6rea presupunerei n6stre avemu prob'a convin6t6ria din Romani'a, unde intre altele, cateva diarie esu pe fia care di 2000 pana la 6000 de exemplarie si sunt cá rapite din mana in mana.

Noi, cu dorere profunda o spunemu, in urmarea presiunei secularie, sub care gemuse si mai geme poporulu nostru, inca nu'i potemu promite diarie cotidiane. Ceea ce suntemu in stare de a'i offeri in aceste dile mari, din prea modestele nostre midiol6ce, v6ru fi: sciri din campulu sangelui si din Romani'a catu se p6te mai bine alese, interesante, a d e v e r a t e. Positiunea n6stra in vecinatatea teatrului bellicu si necurmat'a comunicatiune, in care se afla Brasiovulu cá piacia comerciala cu piaciele Romaniei, ne facilit6dia informatiuni multu mai sigure, decatu spre ex. legionulu de faime telegrafice, 16r-a adesea precipitate si false ale diarialora straine, care se desmintu ele pe sinesi, adesea in acee f6ia ametiendu capetele 6meniloru. Precumu pana ací, cu atatu mai virtosu in ac6sta epoca fatale se vomu adopera se respingemu si confundamu calumniile, care cadu cá dupa unu planu sistematicu asupra numelui romanescu, cu scopu de a ne compromitte, innegrí si a face de ura natiunea n6stra in ochii Europei civilizate. Articiii cumu se dicu primari (Leader, Premier), precumu si corespondentie din patri'a n6stra voru ocupa, cá si pana ací, loculu loru in diariulu acesta. —

Pentru doritorii de a se prenumera la „Gazet'a Transilvaniei“ de ací inainte, deschidemu abonamentu nou dela 1/13 Maiu a. c. pe 5 luni deca pana la 30 Sept. v. cu 4 fl. 16 cr., seu pe 8 luni, pana la 31 Dec. v. cu 6 fl. 66 cr. Celu mai comodu abonamentu este prin posta. Numai adresele se fia scrise catu se p6te mai respicatu si post'a din urma aratata exactu.

Frigurile russesci. Furille pressei maghiare.

Precandu publicaseramu in Nrii 55 si 57 din a. tr. articiii nostri titulati „Fric'a de Russi'a“, n'amu lipsitu a ilustra tesa n6stra si cu esemple istorice, pe care barbatii conducatori ai poporului maghiaru le au din aintea ochiloru, din care apoi se esplica si mai bine acea frica ce a intratu in 6sele loru. Marturisimu inse, ca inainte cu 10 luni totu nu eramu in stare se ne facemu idea destulu de chiara de o spaima si frica, precumu se manifesta in t6ta press'a maghiara acuma, de candu lumea intr6ga este informata, ca imperatulu Russiei a declaratu sultanulu resboiu, si ca armatele russesci trecu neincetatu prin Romani'a la Dunare cu scopu de a strabate pe territoriulu turcescu.

Ne-ar' fi inse si mai pucinu esplicabile acea furia selbatica, cu care press'a maghiara intr6ga (vre-o cincidiece de diarie politice) se arunca mai vertosu asupra natiunei romanesci, asupra gubernulu si a Domnitoriului Carolu I, d6ca nu amu cun6sca asia de bine ur'a si urgi'a secularia ce colcaie in acesti 6meni la audirea numelui romanescu. Si astadi de unde acestea furii? Din cauza, ca Romani'a nu a navalitu nebunesce, cá se sc6tia pentru t6ta Europ'a si in lini'a prima pentru poporulu maghiaru, castanele c6pte, cu balonetele sale, din spudi'a cea infocata russ6sca.

A numera injuraturile, calumniile si sofismele cele mai intortocate, cate v6me acea press'a asupra romaniloru, ar' insemna, precumu observaseramu si alte-ori, a scrie unu volumu, a decopia unu vocabulariu intregu. Este adeverata abnegare de sine a le cití, si e tortura de spiritu a te ocupa de ele. Din fatalitate inse este totu-deodata unu mare punctu de on6re pentru noi a nu le trece cu vederea, ci a le trantí indereptu in faci'a calumniatoriloru. D6ra cu care din ei se stai de vorba mai antaiu si inca asiá, cá se nu'ti perdi cumpatulu, se nu aluneci si tu la espressiuni brutali, usitate la ei? Se cerce ori-care cun6sca limb'a maghiara, a cití macaru odata cinci diaria maghiare in aceeasi di, si punemu remasu, ca dupa-ce va fi terminatu, va sta se jure, ca a fostu de a visitatu pe bolnavii de lang6re.

Pe langa insulte si calumnii, unu legionu de sciri contradic6torie in acelasu Nr., pe aceleasi col6ne, aberatiuni, aiurari, fantasii, paroxisme cá de friguri tif6se. Fric'a cea mare'i face, cá se nu aiba patientia nici de 12 6re spre a vedé, d6ca cutare faima scornita f6rte adesea din reutate, din specula seu si numai din stupiditate, se adeveresce seu nu. —

Press'a maghiara si preste totu cea dualistica maghiar6na pl6ca contra romaniloru din fals'a premissa, ca poterile Europei ar' fi garantatu neutralitate Romaniei. Nu este adeveratu. Poterile Europei au garantatu in a. 1856 integritatea imperiului ottomanu si pe langa aceea „autonomi'a principatelor unite Moldov'a si tier'a roman6sca.“ Art. 27 alu acelu tractatu nu se p6te aplica la neutralitate; in acela sunt prevediute numai casuri de revolutiuni interne, de belluri civili in Romani'a, nu neutralitate. — D6ra si atata inca Europ'a garantase sub condiune respicata, cá cei suscepti in famili'a poporaloru europene se ad6pte civilizatiunea si cultur'a europ6na, se d6 supusiloru liber-

tati si drepturi europene. Publicistii maghiari confundu ací, seu de spaima seu din reutate, neutralitatea cu autonomi'a; acestea inse sunt doue concepte, care differu in essenti'a loru. Nici atata n'au invetiatu ei la universitatea din Pest'a? Sunt multime de tieri, provincii, staturi auton6me, nu inse neutrali, din contra, tieri neutrali — din nefericire — sunt f6rte pucine. Se punemu inse, ceea ce nu este, ca vre-unn articlu alu tractatelor de Parisu s'ar' poté suci si esplica in sensulu neutralitatiei disputate; atunci intrebamu noi si toti 6menii impartiali: pentru ce nu au facutu acestu lucru cele 6 poteri adunate in conferenti'a la Constantinopole.

Mai multu: Abia sunt doue septemani, de candu ministrii Angliei enuntiaru in faci'a lumei, ca ei nu vedu in tractatele dela Parisu nici o garantia pentru neutralitatea Romaniei.

Si pentru-ca poterile nu s'au ocupatu de neutralitatea Romaniei, aceleasi diarie si anume cele ministeriali unguresci cu „Lloyd“ in frunte, isi batea jocu de Romani'a, si nu este o luna, de candu ei promittea invasiune austro-ungur6sca. Vedi bine asia; ca-ci adeca este cunoscutu de t6ta lumea europ6na, ca precumu in conferentiele dela Vien'a din 1853/4 si 1855, apoi in congressulu dela Parisu 1856 si in conferenti'a totu dela Parisu 1858 Austri'a s'a oppusu din t6te poterile nu numai la neutralizarea, d6ra chiaru si la asigurarea autonomiei principatelor romanesci, asia si la conferenti'a de deunadi in cointielegere secreta cu P6rt'a ottomana au aflatu preteste de a nu se vorbi despre neutralitate. Este lucru vedutu cu ochi cu sprincene, ca diplomati'a austro-ungur6sca tiene ací la politic'a sa traditionala, de si astadata reu mascata. Si d6ca noi nu avemu dreptate in punctulu acesta, cumu s'a intemlatu, ca din armat'a austriaca nu se vede concentratu pana in momentele de facia nici unu singuru corpu in Transilvani'a ori in Bucovin'a? Siese luni au státu 2—3 sute de mii 6ste russ6sca mobilisata si concentrata pe territoriulu dintre Odess'a, Chisineu si Prutu, adeca pana la fruntariile Bucovinei, cumu de nu a inaintatu nimeni nici macaru unu batalionu de honvedi de pe pusteles Ungariei la marginile Transilvaniei spre Bucovina? Credeti voi, ca romanii aunt asia de timpiti, cá se nu vedía joculu din dosulu cortineloru? Este unu secretu publicu ceea ce voiesce astadata partit'a militaria dela Vien'a, care in cele din urma totu e mai tare decatu Tisza cu t6ta sementi'a lui.

De altumentrea, in cateva luni evenimentele din Bosni'a si Dalmati'a voru arunca lumina si preste acelea planuri. (Va urmá.)

Brasiovu, in 2 Maiu st. n.

Desbaterile asupra legiloru de impacatiune dualistica nu numai ca nu s'au inceputu in parlamentele din Pest'a si Vien'a, ci din contra atatu ungurii, catu si nentii paru a fi inclinati se amane discussiunea asupra acestoru proiecte de legi pana dupa inchiarea pacy.

D'ocamdata se desbate in camer'a pestana proiectulu de lege despre nou'a impartire a cercurilor electorali si se facu interpellatiuni in caus'a resbelului russo-turcu. Asiá in siedinti'a dela 28

Aprile deputatul Chorin din partit'a liberale independenta intreba pe guvern, deca considera inca de valibilu tratatul de Parisu pentru Austro-Ungari'a si voiesce se impedece, ca Russi'a se inmarésca territoriulu pe contulu Turciei séu cá se devina protectórea directa séu indirecta a principatelor ce s'ar' infintia pe peninsula balcanica?

De buna séma dlu Tisza in intielegere cu dlu Andrásy se va nisui a da unu respunsu, prin carese nu vateme nici pe muscali, nici sentiemintele turcesci ale natiunei unguresci, cari sentieminte se esprimu fidelu in foile maghiare din capitale. „Ellenör“ numesce resbelulu russescu „espeditiune de hoti“, cari mergu in tíera straina se fure. „Kozvélemy“ apoi adauge: Gadele (hoheriulu) poloniloru, volnici'a incorporata, care si in tíer'a sa propria póte se domnésca numai cu ajutoriulu furciloru si a deportatiunei, a plecatu la resbelu, spre a meliorá sórtea popóreloru crestine. „Pesti Napló“ spéra, ca sabi'a lui Cherim va aperá Europ'a contra moscovitismului, si doresce, cá Cherim se-si inrosiésca ascutitulu sabiei in sangele russiloru. —

Din aceste pucine passagie se vede catu de mare este ur'a si urgia unгурésca facia de russi, dér' totu-odata aceste espressiuni de furia dovescu si impotinti'a unгурésca de a face celu pucinu unu pasu in contra moscovitismului, de care se inspaimenta asiá de tare. Ei uita, ca este ridiculosu a manifestá atata simpathia catra turci si totusi a se aliá cu russii contra turciloru.

— Comedi'a dep tatiuniloru 'érase este la ordinea dilei. Pre candu armat'a russa amenintia a distruge din temelie imperiulu turcescu, pre atunci softalele turcesci, in locu cá se intre in servitiile patriei amenintiate, afla ca este tocmai la tempu, cá se intórca visit'a ce li-au facut'o studentii maghiari in Constantinopole si asiá si dinsii la rondulu loru au plecatu catra capitalea Ungariei, unde in 29 Aprile au si sositu. — Programulu pentru primirea acestoru softale din partea unguriloru este atatu de extravaganu, pre catu de nemarginita este si ur'a turco-maghiara facia de russi. Celu pucinu de acésta bucuria se potu impartesi, ca-ci bucarí'a de a-si resbuná pe alta cale contra Russiei nu le este data.

Resbelulu.

Astadi sunt tocmai noue dile, de candu a aparatu manifestulu russescu si de candu trupele russesci dela Prutu au trecut pe pamentulu romanu, éra trupele din Caucasu au calcatu pe pamentu turcescu. Precandu inse de a lungulu Dunarei pana in momentulu de facia nu s'a descarcatu nice o puscatura, pe atunci in Asi'a mica au avutu locu deja o ciocnire sangerósa intre russi si turci in apropiare de fortaretiile Ardahan si Kars. Scirile din sorginte russa dicu, ca victori'a a fostu pe partea armatei russesci, care cu acésta ocasiune a facutu prisionieri 200 de turci, afara de morti si raniti, éra corpulu armatei turcesci s'a retrasu spre fortaretiile numite mai susu. Scirile turcesci afirma din contra, ca invingerea a fostu a loru si ca russii au perduto 800 de ostasi. Va se dica nice nu s'a inceputu bine ostilitatile si bulétinele de o parte si de alta au inceputu a implé lamea cu neadeverurile loru. O procedere acést'a, care s'a vedutu in tóte resbelele si cu deosebire in resbelulu turco-serbescu-muntenegrinu din vér'a trecuta. Si nice ca se póte poftí, cá de esemplu bietii turci, capetandu din nenorocire o bataia buna, se se grabésca a spune ei insisi lúmei, ca sunt batuti si alungati in tóte partile venturiloru. Acést'a n'o potu face pana mai potu sperá; ca nu sunt inca nimiciti cu deseversire.

Inse cumu-ca nu turcii, ci russii au trebuitu se invinga in lupt'a din apropiare Ardahanului, acést'a potemu s'o conchidemu din datele, ce le avemu despre numerulu armatei de ambele parti. Armat'a russésca din Caucasu se urca la 217 mii

de ostasi cu 366 tunuri si este destinata, cá se puna man'a pe capitalea Armeniei turcesci Erzerum. Din contra armat'a turcesca concentrata pentru aperarea Armeniei consta numai din 138 batalióne, 42 escadróne cu 112 tunuri, ceea ce abia ofere o potere armata de 90 mii, adeca unu numeru, care facia de inamiculu inca odata asiá de puternicu nu póte stá facia in campu liberu, ci trebuie se se spriginésca pe fortaretiile si pe muntii abia penetrabili ai Armeniei. Din aceste pucine date generali se póte prea usioru deduce, ca cine a potutu se fia invingutoriu la prim'a ciocnire.

— De a lungulu Dunarei nu s'a descarcatu pana acumu, precumu amu observatu si mai susu, nice o puscatura. Grossulu armatei russesci continua a se concentrá la Barbosi, unde se facu fortificatiuni mari de pamentu intru aperarea podului calei ferrate preste riulu Siretu si totu-odata intru mediolocirea unei treceri eventuali preste Dunare. Inse pana acumu armat'a russésca nu este inca tóta concentrata in Romani'a, deórace ploile continue si ecsundarea riuiloru a impededatu concentrareá. Se asecura inse, ca preste patru pana in siese dile armat'a russésca va fi la locul destinatiunei, spre a fortiá printr'unu locu séu altulu trecerea preste Dunare. Dicemu anumitu printr'unu locu séu altulu, deórace dupa scirile ce le avemu, o parte a armatei russesci se concentrédia la Barbosi, éra cea-lalta parte in Romani'a mica in apropiare Calafatului. Date autentice despre miscarea trupelor russesci in Romani'a nu avemu si nice nu potemu avé, ca-ci precumu observa insusi „Romanulu“ din Bucuresci, ar' fi o tradare de a aretá miscarile si numerulu armatei amice si prin acést'a a face inamicului cele mai bune servitia. —

— Guvernulu turcescu, vediendu, ca russii nu glumescu, ci au plecatu cu resbelu contra Turciei, a adressatu o nota circularia catra poterele europene, in care se provóca la §-lu 8 alu tractatului de Parisu si se róga, cá poterele se intrevina in favorea Turciei. Poterele tóte au respunsu inse, ca acumu e deja prea tardiu. Turci'a trebuia mai de tempuriu se-si plece capulu si se asculte de svaturile Europei, ca-ci atunci se evitá erumperea resbelului.

— Flott'a ottomana a inceputu se blochedia porturile russe in Marea négra. Mai multe monitórie turcesci ambla pe Dunare in susu si in josu, inse nu cu scopu cá se sondedie situatiunea armatei russe, ci cá se rapésca bucate din porturile romanesce, precumu s'a intemplat in portulu Bechetu, unde s'au predatu trei vase incarcate cu grau.

— In dilele aceste sultanulu inca va merge la óste pe malulu Dunarei, cá se animedie si dinsulu pe luptatori, precumu a facutu si imperatulu Russiei. Se crede inse, ca departarea sultanului din Constantinopole va poté se de ocasiune partitei lui Muradu Izzedin, séu a lui Midhat-pasi'a, cá se in-scenedie o revolutiune.

— Eri se imprasciasc scirea, ca turcii ar' fi trecut Dunarea si ar' fi ocupatu Calafatulu. Acésta scire este neadeverata; ea s'a nascutu numai de acolo, ca o trupa mica turcesca a trecut pe o insula romanésca din Dunare in apropiare de Calarasi, inse nu cu scopu de a trece Dunarea, ci cu cugetu de a pradá.

— Guvernulu turcescu a notificatu Serbiei, ca va intrá cu trupele sale in Serbi'a, cá se impedece pe russi de a trece Dunarea pe acolo, inse guvernulu din Belgradu i-a respunsu, ca se va opune cu arm'a in mana. Chiaru si poterele europene au svatuitu pe Turci'a, cá se nu de ansa Serbiei de a rumpe pacea abia inchiata. Se asecura inse, ca Russi'a este intielésa si cu Serbi'a, de a-i permite se tréca Dunarea pe territoriu serbescu, spre a luá dela spate pe armat'a turcesca, concentrata la Vidinu.

— Camerele romane au votatu conventiunea incheiata intre guvernulu romanu si Russi'a cu privire la trecerea trupelor russe prin Romani'a.

Testulu acestei conventiuni urmédia mai la vale. Turci'a, precumu amu notificatu in Nr. precedentu, inca s'a adressatu catra guvernulu romanu, cá se se intieléga cu dins'a in privinti'a aperarei Romaniiei contra invasiunei russesci. Guvernulu i-a respunsu inse, ca va supune camerei acésta cestiune. Prin primirea conventiunei cu Russi'a, camerele s'au pronunciatu si in acésta privintia.

— O depesia telegrafica dela Bucuresci spune, ca guvernulu ar' avé de cugetu se presinte camerei unu proiectu de lege, prin care se suspinde constitutiunea tierii, si investédia pe Domnitoriulu cu poterea discretionaria si se facu dispusetiuni intru completarea armareii.

— In capitalea Romaniiei a sositu unu adjutantu alu imperatului Alessandru, principele Dolgoruchi, care a adusu o epistola autografa a imperatului catra Domnitoriulu Romaniloru. Totu in acelu tempu a sositu si unu adjutantu alu comandantului supremu alu armatei russesci.

— Emissari russi — dicu foile straine — respandescu in mii de esemplarie o brosiura volanta intitulata „Viitoriulu Romaniiei“, in care se dice, ca natiunei romane in aliantia cu Russi'a i va succede a-si intruni tóte partile dismembrate de corpulu ei, a se constitui cá unitate politica si a fondá unu statu, care se ocupe unu locu insemnatu in concertulu european.

„Unirea democr.“ publica aceste: „Nici n'a inceputu inca resbellulu si toti se intréba: care cu care? Se pare ca de cate ori cestiunea Orientului, séu mai bine desmembrarea imperiului ottomanu este pusa pe tapetu, trebuie se se ivésca si aceste doue cuvinte atatu de insemnatórie: conflagratiune europeana.

Se vorbesce si se vorbesce multu despre in-cordarea ce incepe a se aratá intre Franci'a si Germani'a. Se vorbesce si mai multu despre atitudinea ostila, ce va lua Engliter'a facia cu Russi'a indata ce se va audí cea d'intaia puscatura. — Ba ne-a sositu chiaru vesteá, ca doue canoniere englese s'au postatu in faci'a Galatiloru. Ce cauta ele acolo? Dór' nu voru voi sa ne bombardedie orasiile nóstre. Noe ne place a crede, ca voru fi numai nesce corabii, cari au desbarcatu ceva zaharu si cafea.

Ceaa ce este pentru noi mai importantu decatu ori ce, este scirea adusa de „Romanulu“ despre atitudinea ce iea Austri'a. Aceptamu cu nerabdare adevieria acelei sciri, pentru cá se ne potemu pronuntia. Pana atunci ne vomu abtíené dela ori-ce comentaria. Candu se va adeveri scirea, ca Austri'a merge mana in mana cu Russi'a, — si noi credemu cá asiá va face, — atunci ne vomu marginí a intréba pe vecinii nostri numai atatu:

Ei, ddloru Unguri?

Unde sunt manifestatiunile vóstre pompóse pentru neamulu lui Mahomed?

Unde sunt softalele vóstre, care s'au facutu frati de cruce cu cele din Constantinopole?

Unde e sabi'a de onóre, ce a-ti datu lui Abdul Kerim?

Asia e, ca nu ve veti impliní asiá de curendu visulu de auru, de a ve da manile cu Turcii peste capetele nóstre?

Celu pucinu acumu vi s'ar' presentá ocasiunea, se dovediti si prin fapte simpathiile vóstre pentru fratii vostri de rasa mongola.“

Messagiulu de deschiderea corpuriloru legiuitórie in Romani'a

in 14/26 Aprile 1877.

Domniloru senatori!

Domniloru deputati!

Grelele impregiurari, prin cari trece tíer'a nóstra M'au facutu se ve convocu in sessiunea extraordinaria.

Resbellulu a isbucnit: staruintiile nóstre pe lenga Inalt'a Pórta si poterele garante, cá neutralitatea nóstra, pentru a carei'a mantienere, in decursu de unu anu, amu facutu atate sacrificia, si care de catra insesi cabinetele straine Ni se cere cá o datoría; staruintiile Nóstre, cá acésta neutralitate se ni se recunósca si cá unu dreptu, au remasu fora successu; Inalt'a Pórta a refusat

chiaru de a introduce această cerere în sinul conferinței din Constantinople.

Intr-o asemenea situație, Români'a, abandonată de sprijinul altor'a, nu mai are să conteze decât pe sine.

Vomă invoca dăra ocrotirea Dumnediului părinților noștri, care în ór'a pericolului nu ne-a lipsit nici-o dată.

Consultându interesele națiunii, povetiuind-ne de tradițiunile strămoșiesci, ne vomă radima pe patriotismul tuturor romanilor, și la casu de nevoie vomă recurge chiaru la brătuila fiilor țierei. —

Domnii Mei, dăca astadi numai potemu a ne bucură de neutralitatea pământului nostru, că ne-recunoscută de nimeni, dator'ă noastră este, că cu ori-ce pretiu, cu ori-ce sacrificiu se facemu, că Români'a se nu devina teatrulu resbellului, că orăsiile și statele noastre se nu fia prefacute în cenusie, că populațiunile noastre se nu fia masacrate, că avutiile noastre, fructulu muncii în timpu de 20 de ani de pace, se nu se nimicéscă în mîdioloculu unui resbellu, pe care nu-lu amă voitu, pe care nu l'amă provocatu prin vin'ă noastră.

Domnilor senatori!

Domnilor deputati!

Înaintarea armatelor imperiale ruse este un eveniment european, în contra carui'a nu scimu, că puterile garante se fia protestatu. Apartiene dv. că în puterea art. 123 din constituțiune, se trageți lini'a de urmăre ce guvernulu Meu va avé a țiené.

O dată cu intrarea armatelor rusesci pe teritoriulu nostru, Maiestatea S'ă Imperatorele Alexandru, unul din puternicii garanți ai existenței politice și ai drepturilor României, ne-a declarat, că nu este în voint'ă să de a lovî în aceste drepturi, de a atinge institutiunile și guvernulu autonomu alu acestei țiere. Că semnu de recunoscerea individualității noastre politice și de asigurarea paciniceii funcționari a institutiunilor noastre, București, capital'ă României, nu va fia ocupată de trupe ruse.

Pana ce dv. ve veti roști, guvernulu Meu, facia cu armat'ă imperială, a observatu și va observa o atitudine de rezerva, singur'ă ce este permisă puterii executive într-unu statu constituțional. Acest'ă țienere în rezerva este desemnată prin închiărirea consiliului de miniștri, dată și publicată în diu'ă de 12 Aprile.

Ministeriulu Meu ve va spune tóta corespondință diplomatică țienută de guvernulu Meu cu cabinetele străine, în mîdioloculu ultimelor evenimente. —

Domnilor senatori!

Domnilor deputati!

Misiunea dv. în această sesiune extraordinară este marginită prin însesi împregiurările dureróse, în mîdioloculu carora patri'a este înveluită!

Activitatea dv. va avé mai cu deosebire a se ocupa de situațiunea politică a țierei și a dá guvernulu Meu mîdiolócele trebuitórie pentru a poté face facie greutăților resbellului, pentru a apară drepturile și interesele României.

Astfelu, ddloru Mei, activitatea dv. fiindu concentrată asupr'ă uniceii trebuitórie de astadi: salvarea țierei și a institutiunilor ei, amă totu temeiulu de a crede, că pe acestu teremu divisiuni de partide, uri și sfășieri din lăintru numai exista. Unu appellu la înfrățire ar' fia din parte-mi chiaru de prisosu. Fii ai aceleiasi țiere, dv. nu poteti avé și nu aveți, amă firmă convicțiune, decâtu unu singuru gându, o sigură vointă, unu singuru scopu: Binele mumei noastre a tuturor, binele României!

Catu pentru Mine! ddloru senatori și ddloru deputati, fii siguri, că 'mi voiu face dator'ă. Din diu'ă, de cându amă pusu petiorulu pe acestu pământu, am devenitu romanu. Din diu'ă, de cându m'amă suitu pe acestu tron, ilustratu prin atati'a mari și gloriosi domni, cugetările loră au devenitu marea gândire a Domniei Mele: realțiarea României, împlinirea misiunii sale la gurile Dunării, și mai pre susu de tóte, mântinerea drepturilor ei ab antiquo, apararea întregității hotărârilor ei. Și într' îndeplinirea acestei sante datorii, fia bine încredințată țier'ă Mea, că în capulu junei și bravei noastre armate, voiu sci a plăti cu persón'ă Mea.

Domnedieu se proteaga Români'a!

Domnedieu se bine-cuvîntedie patrioticele dv. lucrari.

CAROLU.

Presedintele consiliului ministrilor, ministru de interne și ad-interim la finanțe, I. C. Brătianu.

Ministru afacerilor străine, M. Cogălniceanu.

Ministru agriculturii, comerțului și alu lucrărilor publice I. Docănu.

Ministru cultelor și alu instrucțiunii publice G. Chitiu.

Ministru justiției I. Campineanu.

Ministru de resbellu, generalu A. Cernatu.

Convențiunea specială privitoră la trecerea trupelor ruse prin Români'a sună așa:

Art. I. Guvernulu Altetiei Sale Domnului României Carolu I asigură armatei ruse, care va fia chiamată a merge în Turci'a, liberă trecere prin teritoriulu României și tratamentul rezervatu armateloră amice.

Tóte cheltuielile, cari ar' poté fia ocașionate de trebuitóriele armatei ruse, de transportulu seu, precumu și pentru satisfacerea tuturor trebuitórilor sale, cadu naturalmente în sarcin'ă guvernului imperialu.

Art. II. Pentru-că nici unu inconvenientu său periculu se nu resulte pentru Români'a din faptul trecerii trupelor ruse pe teritoriulu seu, guvernulu Majestății sale Imperatorului tuturor Rusilor se obliga a mântiené și a face a se respectă drepturile politice ale statului romanu, astufeliu cumă resulta din legile interioare și tratatele existente, precumu și a mântiené și a apară integritatea actuală a României.

Art. III. Tóte detașiurile relative la trecerea trupelor ruse, la relațiunile loră cu autoritățile locale, precumu și tóte învoielile, cari ar' trebui se fia luate pentru acestu sfersitu, voru fia consemnate într-o convențiune specială, care va fia închiată de delegații ambeloră guverne, și ratificată în același timpu că și cea de facia, și va intră în lucrare de o dată.

Art. IV. Guvernulu Altetiei Sale Domnului României se obliga a obțiené pentru convențiunea de facia, precumu și pentru cea menționată la art. precedentu, ratificarea cerută de legile romane și a face imediatu esecutorie stipulațiunile cuprinse într'ens'a.

Dreptu aceea plenipotențiarilor respectivi au pusu pe convențiunea de facia semnăturile loră și sigilulu armeloră loră.

Facutu în București la 4/16 Aprile, anul gratuitu una mii optu sute șeptedeci și șapte.

Semnatu: Bar. Dimitri Stuart,
aginte diplomaticu și consulu generalu alu Rusiei în Români'a.

(L. S.)

Semnatu: M. Kogălniceanu,
Ministru afacerilor străine alu României.

(L. S.)

Aceste convențiuni s'au votatu în 16 Aprile de camera cu majoritate de 79 voturi în contra la 25; ór' în 18 Aprile nóptea și de senatu cu 41 contra la 10 voturi.

Manifestulu

Maj. S. imperatului ALEXANDRU
catra Russia.

Supușii noștri fideli cunosc interesele celu viu ce amă portatu populațiuniloră creștine, subjugate de Turci'a. Dorință noastră de a amelioră sórtea ei și a o garantă, se împartășiesce de catra întregă națiune ruse, care se arată și astadi gât'ă de a face mari sacrificii spre a usură sórtea creștiniloră din peninsul'ă balcanică. Averele și sangele supușiloră noștri ne a fostu totodéuna scumpe. Întrégă noastră guvernare dovedesce silințele noastre continue de a paștră pentru sant'ă noastră Russia binefacerile pacii.

N'amă încetatu de a fia animați de această silință de cându au izbucnit evenimentele triste în Bosni'a, Herzegovin'ă și Bulgari'a. Noi amă avutu totodéuna scopulu de a dobândi, pe drumulu de negociațiuni pacinice și în întielegere cu puterile cele mari, aliații și amicii noștri, ameliorarea sórtei creștiniloră în Orientu.

Duoi ani neîntreruptu ne amă sforțiatu spre a face pre Pórta de a introduce reforme, prin care ar' fia potutu creștinii se fia scutiți de arbitrarulu autoritățiloră locale. Introducerea acestoră reforme eră pentru Pórta o îndatorire, la care dens'ă se obligase prin tractate anterioré.

Silințele noastre, susținute pe cale diplomatică prin o întielegere a tuturor puteriloră, n'au reusitu la țint'ă dorită. Pórta a remăsu neclintită în re-

fusulu seu a tuturoră garanțiiloră pentru siguranță creștiniloră; ea a declinat cererile conferinței la Constantinople, pe cata vreme conferință s'ă silitu de a întrebuintă tóte mîdiolócele de împaciuire.

Noi amă propusu celoră alte cabinete de a face unu protocolu specialu, care ar' conține cele mai esențiale condițiuni ale conferinței din Constantinople și care ar' angagiă pe Pórta, de a se uni cu acestu actu internaționalu, care a însemnatu limitele cele mai din urmă ale intențiuniloră noastre pacifice.

Așteptările noastre asiă de juste nu s'au împlinitu. Pórta n'a cedatu dorinței unanime a Europei creștine, dens'ă n'a voitu se consimția la concluziunile protocolului.

Dupa ce tóte silințele noastre pacinice n'au izbucnit, ne vedemu siliti prin obstinarea orgoliósa a Pórții de a întreprinde acte mai decisive. Acest'ă ne este impusu prin simțimentulu equității și alu dignității noastre proprii. Pórta, prin refuzulu seu, ne a silitu de a face appellu la arme.

Adâncu convinsi de justiția cauzei noastre, și avendu confiență cu smerenie în mil'ă Ddieșca, facemu prin acest'ă cunoscutu, că momentulu, pe care 'lu prevedusemă cându amă pronunțiatu acele cuvinte, la care a aderatu tóta Russia cu atată unanimitate, a sositu. Noi ne pronunțiasemă de a intră în acțiune singuri, dăca o vomă gasi necesariu, și dăca onórea Rusiei o va cere. Rugându-ne lui Ddieu, se binecuvîntedie armatele noastre eroice, amă datu ordinulu de a trece grănițele Turciei.

Datu la Kisieneu la 12/24 Aprile 1877.

Semnatu: ALEXANDRU.

Manifestulu

marelui principe Nicolae catra poporul romanu.

Locuitori romani!

Prin porunc'ă M. Sale Imperatului tuturor rusilor, armat'ă s'ă, ce sub a mea comandă e însărcinată de a combate în contra Turciei, intră adi în țier'ă vóstră, care nu pentru antai'a dată a întimpinatu cu bucuria ostirile rusesci; vestindu-ve acest'ă, ve declaru, că venimă la voi cá vechi pretini și voitori de bine. Nadajduiescu a gasi la voi aceeași sufletóscă primire care au aretat'ó străbunii voștri ostiriloră noastre în trecutele resbelle, ce le amă avutu cu Turcii. Din partea mea, conformandu-me porunciloră imperatorescii Sale Mariri, Pré înaltului meu frate, șocotu de a mea datorie a face cunoscutu, voue romaniloră, că trecerea ostiriloră noastre prin țier'ă acest'ă, unde voru stă numai vremelnicu, nu trebuie nici decumu să ve turbure, guvernulu voștru fiindu consideratu de noi cá unu guvern amicu. Ve invită dăr' prin acest'ă a urmă în pace îndeletnicirile vóstre și a usură armatei chipulu de a satisface nevoile și trebuitótele sale. Totu-deodată amă luat tóte măsurile pentru ca ori-ce s'ar' dá armatei să fia platitu fora întârziare și pe întregulu de catra casier'ă militară. — Ve este cunoscutu, că armat'ă Majestății Sale se vestesce prin puternica disciplină; sunt încredințatu că ea 'și va padî cinstea în mîdioloculu voștru; ostirile noastre nu ve voru turbură liniscea și voru respectă legile, persónele și averile cetățeniloră pacinici.

Romani! Strămoșii noștri și-au versatu sangele pentru libertatea vóstră. Me șocotu în dreptu a ve cere concursulu pentru armat'ă, care trece prin țier'ă acest'ă, spre a da mână de ajutoriu chinuțiloră creștini de preste Dunare, a caroră nenorocire a atrasu nu numai compatimirea Rusiei, ci chiaru a Europei întregi. Nicolae.

Manifestulu de resbellu alu Rusiei.

Ordinulu trupeloră armatei active.

Cuartirulu generalu.

KISIENEU, 12. Aprile 1877.

De sute de ani apasa jugulu turcescu pe frații noștri creștini.

Mare este rob'ă loră. Totu ce este scumpu omului, sant'ă religia a lui Christu, numele onestu, averea cascigată prin sudóre și sange, totulu este batjocorit, profanatu de catra necredințioși.

N'au potutu suferi nenorocirile, s'au resculatu contra opresorulu, și éta acumă doi ani curge sangele creștinescu, orăsiile și satele sunt arse, averea predată, femeile și ficele desonorate, populațiunile unoră locuri pana la unulu masacrate.

Tóte staruintele monarchului nostru si a guvernului straine, pentru imbunatatirea trailului crestinilor, au ramas infructuóse. Mult'a rabdare a CEARULUI nostru liberatoru s'a sfarsitu.

Ultimulu cuventu alu CEARULUI este disu.

Resboiulu Turciei este declarat.

Comandamentul armatei mie este incredintiatu.

Noe ni-a cadiutu sórtea a implini voi'a CEARULUI si a santei delegatiuni a strabunilor nostri.

Nu pentru cuceriri mergemu noi. Noi mergemu in ajutorulu fratiloru nostri batjocoriti si opresati, si spre apararea religiunei lui Christu.

Asia dér' înainte! Caus'a nóstra este santa si cu noi este Domnedieu!

Sunt incredintiatu, ca fiacare dela generalu pana la soldata, isi va indeplini datori'a s'a si nu va rusina numele rusescu. Fia pentru tient'a nóstra acestu nume totu atatu de ingroditoriu cá si in timpurile trecute. Se nu ne oprésca nici obstacolele, nici greutatile, nici tenacitatea inemicului. Inse pacinicii locuitori fia de ori-ce religiune si de ori-ce nationalitate, precumu si averile lor, se fia pentru noi inviolabili. Nimicu nu trebuie se fia luatu fora plata. Nimeni nu trebuie se-si permita arbitrariulu.

Astfelu, eu ceru dela toti si dela fiacare in parte, cea mai severa regula si disciplina. In acést'a este tari'a nóstra, chediasuiera successului, onórea numelui nostru.

Amintescu trupeloru, ca trecundu, noi intramu in Romani'a, tíera din timpurile cele mai vechi noe pretina, pentru liberarea carei'a s'a versatu nu pucinu sange rusescu. Sunt incredintiatu, óa acolo noi vomu intempina aceea si ospitalitate, pe care au gasit-o strabunii si parintii nostri.

Ceru cá in schimbulu acestoru sentimente, tóte gradele se resplatésca fratiloru si amicilor nostri cu amicia perfecta, cu padirea regulelu stabilite la ei si cu ajutorulu desinteressatu contr'a turciloru. Er' candu va fi névoe, se le apere averea si casele lor cá ale nóstre proprii.

Sa se cetésca acestu ordinu la tóte companiile, escadrónele, sotniile si bateriele.

Comandantu supremu, inspectoru generalu de cavaleria si ingineria **Nicola e.**

Noutati diverse.

— **Promotiuni in armat'a se facura multe,** intre aceste se afla si d. brigadieru van der Sloot Valmingen inaintatu la generalu-maioru, carui corpulu officierescu alu garnisónei din Brasiovu i a adusu felicitariile sale in 28 Apr. si sér'a i se facu una serenada stralucita inaintea cortelului. Din partea nóstra inca i se facu cele mai cordiale felicitari! — Se inaintara la campimaresiali-locot. 4, la generalu-maiori 8 insi, la coloneli 35, la vice-coloneli 62, la maiori 83, la capitani de clasa I si II vr'o 30 s. a. s. a. Asemene se facura avancements multe si intre honvedi si gendarmeria, incatu Austro-Ungari'a e inlesnita a-si mobilisa armat'a, la casu de asia, in 14 dile.

— **(Artisti romani.)** Una trupa romana, sosita din Romani'a, sub directiunea dlui Zacharia Buriencescu, ne incanta in 29 Apr. sér'a in sal'a dela „Nr. I“ cu una representatiune pré placuta. Avuramu ocaziunea de a vedé deosebitulu meritu si talentu alu dlui Buriencescu, care nu numai, ca e unu comicu excellente, dér' mai e si cantaretu prea placutu. Concertulu lui cu o bucatia de cója de mesteacanu este unicu in felulu seu. Aflamu, ca la invitatiunea mai multoru concetatiuni s'a decisu d. Buriencescu a deschide unu a bonamentu pentru 10 representatiuni cu cate 5 fl. de persóna, ér' pentru familii cu scadiementu. Credemu, ca on. nostri concetatiuni, cari tienu la imbraciosiarea artiloru, si mai multu a celoru din sinulu nationalitatii romane, voru sci incuragia pe acesti artisti romani excellenti, mai vertosu, ca program'a lor se compune din piese alese, chansonette si cuplete nu numai fórté amusante si delectatórie, ci si nationali si morali.

Publiculu, care a asistatu la representatiunile trecute, -si a aratatu recunoscinti'a meritata de bravii acesti romani prin applause dese si unanime, care in adeveru le si competu.

— **(Curcubeu.)** Adi in 1 Maiu n. tocma intre 12 si 1 óra se vedu in giurulu sórelui unu cercu pomposu, cu colorile expresse de curcubeu, ceea ce si fu obiectu de contemplatiune rara.

— **Clusiu. (Abusuri.)** La inspectoratul localu de contributiuni se descoperisera abusuri si neregularitati asia de scandalóse, catu in siedinti'a comisiunei municipale din 11 Apr. insusi procurorulu se vedu necesitatu a denuntia miseriile acele si a cere investigatiune.

— **(Passiune de diaristi.)** Literatiloru maghiari din Transilvani'a le casuina a funda diaria mititele in cele mai multe orasi ale tiei, care inse pana acumu apusera unele dupa altele, totu numai de bol'a hectice finantiarie. Lasu ca in Murasian'a (M.-Vásárhely) diariulu, ce ese acumu, este póte a cincea incercare, celu dela Odorheiu nici nu mai scimu déca a reinviatu séu nu, déca mai de curendu resarí unulu in Salagiu, altulu in Desiu si érasí altulu in Hunedór'a. In S.-Szt.-György diariulu „Nemere“ pare ca o mai duce terisiu-grapisu, insultandu si injurandu secuiesce. Este pentru ori-care poporu mare nefericire, candu nu'si mesura poterile, candu saraculu se incérca a maimuti pe cei bogati, ignorantulu pe cei mai invetiati, nepotintiosulu pe cei potenti.

— **Cestiunea cercurilor electorali transilvane,** tractata si de noi pe largu in Nr. 5 alu Gazetei, a inceputu se turbure din nou cercurile diarielu din Clusiu; si fiindu-ca la ordinea dilei este acuma proiectulu de lege alu ministeriului, se apuca si aristocraticulu „Ebredés“ cá se'lu scarmene, firesce in sensulu seu.

— **Mare blastematia s'a descoperitu** la Versietiu in Banatu, sócia cu hoti'a dela cass'a de economii din Lugosiu, adeca preste 200 (doue sute) de mii florini dilapidati din averea acelei comune orasiene. Ministeriulu deocamdata numai catu a suspinsu si in parte destituitu pe functionarii mai de frunte, dandu'i si in cercetare disciplinaria. Déra bine dicu unele diarie, ca aici hoti'a nu se facu numai intr'unu anu, ci ea a fostu practicata de multu, prin urmare compliciti la hotia trebuie se fia numerosi; de aceea ele intréba cu totu dreptulu, ca orbi au fostu functionarii dela exactoratulu centrale din B.-Pest'a, pentru-cá de atati ani se nu descopere nimicu. Tocma acuma, in dilele acestea curge unu processu fórté ridiculu, demnu de abderiti, intre una judecatoria de cercu din B.-Pest'a cu cea dela orasiulu Ungvaru pentru 1, citeste: unu cruceriu, numeratu mai multu de unu negutiatoriu scapatatu. Bietulu omu nefericitu vrea se remana perdutu acelu unu cruceriu, déra nu'lu mai lasa in pace si nu mai scapa de sorociri, ca-ci acuma se dice, ca judecatori'a dela B.-Pest'a ar' fi transmisu din eróre acelu unu cruceriu de doue ori la Ungvaru. Acésta bravura de contabilitate o aflamu descrisa pe largu in diarielu maghiare, déra mai cu spiritulu in „Ebr.“ Nr. 72.

— **Renumita cetate Cassovia (Kassa)** din Ungari'a este datória la banc'a nationale 111 mii fl., pentru care acésta acóse la vendiare mosiile ipotocate ale acelei cetati intr'unu complexu de 3 mii jugere. Din acea cauza in 18 Apr. se facu revolta, din care primariulu si cativa functionari municipali numai aparati de catra unu despartimentu de militia territoriale (honvéd) scapara cu viétia. Cassovia fusese sub austriaci renumita cá cetate administrata bine.

— **Estrasu** din processulu verbale luatu in siedinti'a adunarei eparchiale protopop. din protopop. gr.-cath. alu Sibiuului, tienu la 17 Aprile.

Presied. I. V. Rusu, presenti 45 reprezentanti ai comuneloru bisericesci respective.

1. Unulu dintre notari, I. Encescu perlege reportulu generalu despre starea invetiamentului populariu din protop. resp., pre tempulu dela inceperea cursului pre anulu scol. 1876/7 pana in presentu, cumu si despre dispositiunile luate in favórea promoverei causei scolastice.

In nexu cu acelu reportu gén. se perlegu si desbatu reportele speciali despre starea scóleloru de pomaritu si gradinaritu; despre frecuentarea scóleloru, despre mesurile luate pentru provederea scóleloru cu tóte recuisitele scol. prescise, unde atari ar' lipsi inca, cumu si despre provederea prunciloru cu carti scolastice etc. Raportele se iau

spre sciintia, prelanga esprimarea de multiamita presidiului resp. protopopului si la propunerea dlui baronu Ursu se decide a se arata la viitória adunare cu numele, atatu acele directiuni scol., senate scol. parochiali, cumu si invetiatorii, cari si-implinescu cu zelu datorintiele loru facia cu caus'a scolastica, catu si acele directiuni, senate scol. si invetiatorii, cari dóra nu ar' corespunde obligamenteloru sale facia cu scól'a, cá astfelu, celi demni, se-si primésca recunoscinti'a meritata, ér' celi nedemni, se se inferedie cu meritata reprobare.

2. Se léga de consciinti'a toturoru celoru competentu, a lucrá cu totu zelulu si cu tóta ocaziune pentru ameliorarea salarioru docentali.

3. Se dau explicatiuni despre cuprinsulu si aplicarea regulamentului de organisarea scóleloru din archidieceasa si se iau mesuri pentru strict'a observare a dispositiuniloru cuprinse in acelu regulamentu.

4. Se desbate si statoresce regulamentulu in caus'a infintiarii unui fondu pentru bibliotheca tractuale.

5. Se adopta ide'a infintiarii unui fondu tractuale pentru provederea prunciloru miseri cu cartile si recuisitele scol. necesarie, si se esmitte o comisiune pentru elaborarea unui proiectu in ast'a privintia. mm.

Mai nou.

Din Londonu se telegrafédia dela 1 Maiu, ca o proclamatiune a reginei anuncia cea mai stricta si nepartiale neutralitate din partea Angliei in decursulu resbelului russo-turcescu. Asemenea neutralitate a proclamatu si Franci'a, Itali'a, Germani'a si Austro-Ungari'a, ceea ce va se dica, ca poterile europene vreau se localisedie resbelulu si se lase atatu pe russi, catu si pe turci in man'a sortii loru. Inse cu tóte aceste unu evenimentu nepreveditu póte de adi pana mane se complice in resbelu chiaru si pe cele mai neutrale poteru.

— Dela Bucuresci se telegrafédia totu din 1 Maiu nou, ca guvernulu a presentatu camerei unu proiectu de lege pentru accordarea unui móratoriu.

— Comandantele supremu alu armatei rusesce de sudu anuncia, ca a ocupatu orasiile romane Braila, Galati, Ismailu si Chilia. Navigatiunea pe Dunare s'a interdisu. Porturile Brail'a si Galati sunt aperate contra bombardamentulu turcescu chiaru prin nisce canoniere anglese. Russii au confundatu torpedi in Dunare la gur'a riului Siretu, cá se apere podulu dela Borbosi contra bombardarei turcesce. — In sinulu armatei turcesce concentrate la Silistri'a domnesce morbulu tifus in gradu inspaimentatoriu; 70—100 de ómeni moru pe di. —

— In Fanarulu Constantinopolei a eruptu in 29 Aprile unu incendiu infricosiatu, care a prefacutu in cenusia 600 de case.

— Principele Nichita a capetatu dela imperatorele Russiei ordinulu santului George pentru bravurele si rezultatele obtienute in resbelulu cu turcii. —

Cursurile

la bursa in 1 Maiu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 06	cr v. a.
Napoleoni	—	—	10 „ 31	„ „
Augsburg	—	—	111 „ 20	„ „
Londonu	—	—	125 „ 75	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	63 „ 60	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	70	50	„ „	„ „
Obligatiunile rurale ungare	71	50	„ „	„ „
„ „ temesiane	70	—	„ „	„ „
„ „ transilvane	68	—	„ „	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	„ „	„ „
Actiunile bancei	—	—	763 „ —	„ „
„ creditulu	—	—	138 „ 25	„ „